

METOD att stärka
relationen
mellan ungdomar
och blåljuspersonal

MÅL

Skapa förståelser hos unga innan de blir straffmyndiga, vid 15 år, kring uppdraget i samhället för polisen, ambulanspersonal och räddningstjänst.

PAR

Polis

Ambulans

Räddningstjänst

INNEHÅLL

INLEDNING	3
BAKGRUND	4
METOD, MÅL OCH SYFTE	6
PAR- ETT VERKTYG	7
UPPLÄGGET	8
BERÄTTELSE	10
UTMANINGAR och FRAMTID	12
RESULTAT	13
PAR - POLISENS UPPLÄGG	14

PAR

Polis Ambulans Räddningstjänst

INLEDNING

3

På många håll i landet finns det bland ungdomar, en låg tillit och ett fysiskt motstånd mot myndigheter, särskilt blåljusmyndigheter. Det här visar sig ofta i form av stenkastning, laserskjutning, skadegörelser på fordon och att vi inom polisen blir hindrade i vår myndighetsutövning på plats. Fenomenet har pågått under en längre tid. Hur kan vi motverka det och förändra de här unga personernas bild av polisen? Vi kan ge dem nya bilder av oss som personer och yrkesgrupp, nyansera attityden till vårt arbete och ska-

pa mer förståelse för varför vi är på plats i deras område. Vi behöver också förstå hur de här ungdomarna tänker och deras förutsättningar.

Det här är bakgrunden till varför PAR – polis, ambulans och räddningstjänst, ett brottsförebyggande koncept med syfte att stärka relationer med ungdomar genom polisens samverkan med blåljuspersonal, startades på prov genom förankring hos ledningen i Botkyrka kommun.

Polis Ambulans Räddningstjänst

BAKGRUND

Polismyndigheten har länge haft olika former av förebyggande arbete i områden med relationsproblem och parallellsamhäl- len. Lokalpolisområde Botkyrka är ett särskilt prioriterat om- råde i polisregion Stockholm och har länge haft stora problem med bland annat ungdomsgång som motverkar polisens ar- bete på plats. "Ge och ta" som startade i början av 2000-talet var ett lokalt förebyggande polisarbete med ungdomar. Syftet var att förebygga och förhindra att situationen förvärrades för polisen och övrig blåljuspersonal. Genom "Ge och ta" ut- vecklades PAR som är ett samarbete med blåljuspersonal och grundskolan samt lokala bussbolaget Keolis.

Det började som ett brottsförebyggande projekt i liten skala i Botkyrka och har med tiden genom erfarenheter och evidens förfinats och utökats till att omfatta hela kommunen. Tanken, att det krävs en bredare samverkan för att få framgång i ett re- lationsstärkande BF-arbete med målgruppen ungdomar innan de blir straffmyndiga, växte bland poliserna i LPO Botkyrka. Så utvecklades projektet PAR 2017 som ett koncept i samverkan med räddningstjänst och ambulanspersonal.

Trefasteorin

PAR är ett konkret verktyg där Trefasteorin tillämpas. Det är en teori som polisen arbetar efter i områden med lågt förtroende, tystnadskultur för att motverka att ett parallellsamhälle utvecklas.

Fas 1-områden

Ett område som befinner sig i fas 1 kännetecknas av att det är svårt för polis och kommun att arbeta i området på grund av at- tityden från vissa individer när de vistas i området. Polisbilar och räddningsfordon utsätts för stenkastning och skadegörelse. Det finns synliga problem med exempelvis öppen narkotikaförsälj-

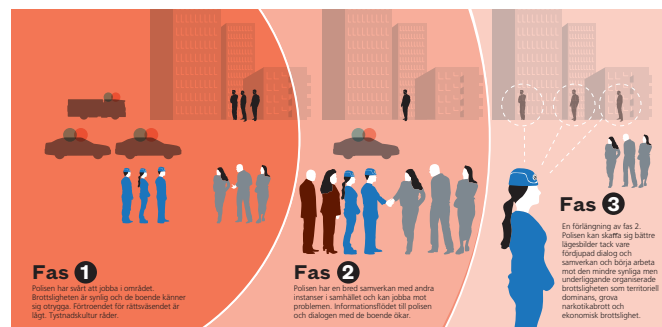
ning, bilbränder, rån, skjutningar samt buskörning. Allmänheten känner otrygghet och förtroendet för rättväsendet är lågt. Den upplevda otryggheten och utanförskapet tar sig många gånger uttryck i en tystnadskultur där få personer anmäler brott eller lämnar information till polisen.

Fas 2-områden

I fas 2 har det etablerade samhället lyckats återta viss kontroll i området och polisen kan vistas i området utan att kontinuerligt utsätts för konfrontation. Det synliga problemen har minskat och trygghetsmätningar visar ofta att de boende upplevt påtag- liga förbättringar.

Fas 3-områden

Ett område som befinner sig i fas 3 uppvisar godtagbara resultat vid mätningar av upplevd trygghet och förtroende för polisen och samhället. Förändringen är trots det ofta mindre än vid övergången från fas 1 till fas 2 eftersom åtgärderna i fas 1 var av en mer synlig karaktär för de boende i området. I fas 3 är det tydligt för polis och samverkande parter att satsningen har varit framgångsrik. Området upplevs vara lugnare till följd av att de synliga problemen har minskat ännu mer. Kommunen och polisen har även fått i gång en fungerande dialog med de boende i området, vilket resulterar i att polisens och kommu- nens informationsflöde har blivit bättre. Flera anmäler brott och lämnar information.

MÅL

Skapa förståelser hos unga innan de blir straffmyndiga vid 15 år kring uppdraget i samhället för polisen, ambulanspersonal och räddningstjänst.

Polisens ledord

Skapa aktivitet och engagemang hos eleverna

Skapa en bättre relation mellan elev och polis

Öppna upp för nya perspektiv hos eleverna

METOD, MÅL och SYFTE

Syftet med PAR är det personliga möten mellan blåljusmyndigheter och ungdomar, bygga och stärka relationen för att öka förståelsen dem emellan. PAR-mötet ger en möjlighet till enskilda samtal och är ett tillfälle att få möjlighet att svara på elevernas frågor om de olika yrkesgruppernas olika arbetsmetoder och förutsättningar. Ett personligt möte ökar möjligheten att ge en rättvisande bild av polis, räddningstjänst och ambulanspersonal, både personen bakom rollen och deras uppdrag i samhället, för även sprida kunskap om yrket inför elevernas framtida val av yrke. Målet är att själva mötet, samtalen och frågeställningarna ökar förståelsen och på så sätt

förändrar ungdomars bild av oss som blåljuspersonal och våra olika yrkesroller så att det fysiska motståndet upphör. Om ungdomarna börjar reagera och reflektera över felaktigt beteende så kan en negativ inställning ändras till intresse och förståelse samt en vilja att själva hjälpa till vid en händelse.

En annan viktig effekt är att vi vill rekrytera och attrahera lokala ungdomar till blåljusyrken och att de blir förebilder i sitt område. Det yttersta målet med konceptet är att ALLA unga i landet ska få möta blåljuspersonal innan de blir straffmyndiga.

PAR - ETT VERKTYG

PAR är ett verktyg för polisen att arbeta bort tystnadskultur, öka tilliten och skapa relationer. PAR följer polisens mål genom att det är brottsförebyggande. Relationer är bästa sättet för att nå de långsiktiga förändringarna. Det är viktigt att relationen är byggd på respekt, förståelse och tillit. Vi har under en lång tid haft en distans mellan polisen och allmänheten som försämrar förutsättningar för verksamheten. Distansen försvårar arbetet för lokapoliser som möts av misstänksamhet i tjänstutövning. Konceptet underlättar för kontaktpoliser att kunna bygga relationer i skolan. Genom PAR har polisen fått ett verktyg att på ett avslappnat, enkelt och prestigelöst sätt träffa ungdomar för att tydliggöra och informera om vår roll i samhället som även ger oss en möjlighet att avhandla aktuella ämnen som rör ungdomar som vi kommer i kontakt med.

PAR-konceptet når brett på ett underlättande och pedagogiskt sätt. Vid ett PAR-tillfälle, under en förmiddag, hinner polisen träffa och skapa kontakt med en skolas alla åttondeklassare. Pedagogiskt sett är tiden för varje grupp väl anpassad, med tillfälle att involvera eleverna i olika aktuella dilemman och diskussioner för att ytterligare skapa reflektion och förståelse för våra olika roller.

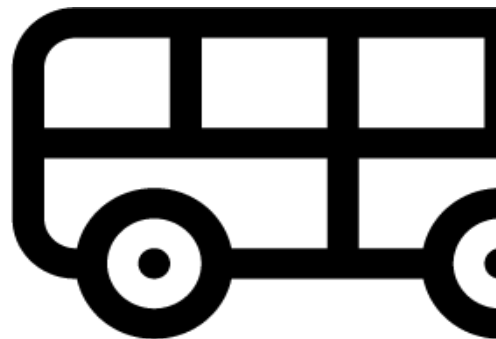
Konceptet PAR innebär att polisen tillsammans med räddningstjänst och ambulanspersonal träffar alla elever i årskurs åtta i Botkyrka. Det betyder att ungefär tusen elever varje år träffar blåljuspersonal i samband med PAR-tillfälle. Flertalet elever vistas i Botkyrka även efter skoltid. Detta är ett brottsförebyggande och relationsstärkande arbete som görs i samband med att eleverna fyller 15 år, alltså under läsåret när de blir straffmyndiga och är i början på vuxenlivet. Mötet

är en form av ett upplysningstillfälle inför framtiden för unga människor. Besöken har varit givande på olika sätt för poliser, ungdomar och skolpersonal. Genom mötena har det skapats relationer mellan polis och ungdomar på ett okonstlat sätt.

Alla skolklasser i årskurs åtta bjuds in till brandstationen. De hämtas vid skolan på morgonen med en buss från kollektivtrafiken och skjutsas till brandstationen tillsammans med pedagoger. Under en förmiddag blir eleverna uppdelade i tre grupper och alla får i tur och ordning besöka tre olika stationer där de möter polis, räddningstjänst och ambulanspersonal i ungefär en timme på varje ställe.

Syftet är att bygga relation och detta sker genom samtal mellan ungdomar och PAR-personal. Det finns tid för ungdomarnas frågor, diskussion och information om varje yrkesgrupp samt genomgång av olika case där eleverna får tänka sig in i olika etiska frågeställningar för att få djupare förståelse. Det blir en gemensam fika på stationen och efter det åker eleverna iväg med bussen för att direkt efter mötet på en gemensam lunch på skolan med pedagoger, elever och blåljuspersonal. All blåljuspersonal reser dit i egna tjänstebilar.

UPPLÄGGET

Konceptet är resurseffektivt och förenklar för kontaktpoliser att anamma och att bli bekväma i arbetssättet. Ett av målen är att kontaktpoliserna ska vara drivande i konceptet, genom att planera, boka, genomföra och följa upp mötet med eleverna. Mötet med eleverna anpassas utifrån den aktuella problembilden som finns i området och vår upplevelse av vardagen. Du anpassar mötet med ungdomarna utifrån den aktuella problembild som finns i ditt område och det du själv möter i din vardag. Besöket utförs av kommunpolis. Det är viktigt att följa strukturen i PAR under träffarna. Däremot är ålder på eleverna valfritt och kan genomföras i till exempel årskurs sex om det behovet finns i området.

Enkät

En digital enkätundersökning genomförs av eleverna på skoltid med hjälp av skolans pedagoger både innan PAR-mötet och kort efter besöket. Enkätundersökningen genomförs på skoltid med hjälp av skolans pedagoger både innan PAR-mötet och ytterligare en enkät genomförs kort efter. Eleverna får bedöma mötet i skala 1 till 10 och svara på olika frågor. Genom enkäten mäter vi elevernas upplevelse och eventuella förändring i deras inställning till oss blåljuspersonal. Kontaktpolisernas erfarenhet är att enkäten bör göras kort innan ett PAR-möte och inom en vecka efteråt. PAR är ett verktyg för kontaktpoliser som följer upp mötet och relationerna som skapats. Enkäten är digital och kommer att finnas på Intrapolis.

Evidens

Evidens är viktigt. Därför mäter vi ungdomarnas inställning innan och efter. Enkäten är viktig för kvalitetssäkringen av konceptet. PAR är ett koncept och systematiserat arbetssätt att

möta alla ungdomar i en kommun över tid. PAR som arbetssätt bär egen evidens genom att polis och övrig blåljuspersonal, med sin samlade erfarenhet, uppfattar förändringen hos ungdomar.

Enkäten visar att ungefär hälften av eleverna ändrar inställning till blåljuspersonal efter besöket och att drygt 20 % fler kan tänka sig att söka till något av yrkena i framtiden.

Statistik från enkäten

Skulle du kunna tänka dig att arbeta som polis/ brandman/ ambulanspersonal i framtiden?

Före besöket:

Ja 15% Nej 49% Kanske 36%

Efter besöket:

Ja 24% Nej 38% Kanske 38%

Har din bild av av blåljuspersonal förändrats efter mötet?

Polis: Ja 48,9%

Ambulans: Ja 54%

Räddningstjänst: Ja 46%

PAR-väska

TIPS! Förbered dig inför ett PAR-möte genom att skapa en väska där du samlar materialet. Här förvarar du enkäter, texter med de case du planerar att använda, eventuella bilder och de gröna, gula och röda lapparna som används i diskussionerna.

Vattenflaska

Se efter möjligheten att lokala sponsorer till exempel fastighetsbolag i området som har ett intresse av bra relationer mellan boende och samhällsaktörer bekostar en vattenflaska som delas ut vid besöket. Varje elev får en vattenflaska med PAR-loggan som gåva och minne från mötet.

Gröna, gula och röda kort

Gröna, gula och röda kort (30 stycken av varje färg) används för att skapa aktivitet och involvera alla elever – även den som inte pratar i vanliga fall eftersom alla ska rätta upp ett kort. Korten är ett sätt att mäta elevernas inställning och underlag för diskussionen. Eleverna blir delaktiga och räcker upp ett kort i diskussionerna.

GRÖNT: Ja, jag gör det

GULT: Jag är tveksam – måste ställa en fråga

RÖTT: Nej, jag gör det inte

BERÄTTELSE

Elev Athr Safi

När jag fick träffa poliser och höra de själva berätta om sitt arbete och om sådant som inte visades på film så förstår man mer. Man ska vara lite försiktig och inte vara för snäll för då kan det drabba mig. Vi fick lära oss mycket.

Jag har inte haft med polisen att göra innan det här. Jag hade en ganska skum bild av polisen som jag fått från filmer från sociala medier som visar hur polisen kommer och gör gripanden med våld mot ungdomar där jag bor. Jag ser de som går i sexan som hatar polisen och svär åt dem därför borde de komma mycket tidigare än i åttan och berätta om sitt arbete redan i fjärde klass.

Elev Alexis Sottidis

Vi fick lära oss hur tufft det är att jobba som blåljuspersonal. Polisen var mest intressant.

De visade hur de gjorde ett gripande och då de testade mig! De tog ner mig på marken. Det gick jättesnabbt så det var väldigt spännande. Min syn ändrades efter det här mötet. Jag fick lite mer ingående förklaring till hur de jobbar och förstod att de skyddar folket mot våldtäkter, brott och annat. Det är inspirerande och man får en idé om att man faktiskt kan utbildas till polis eller ett blåljusyrke i framtiden. Alla ser olika på polisen, en del bra andra dålig, men man får samma och bättre syn på hur de jobbar efter det här mötet. De flesta ser på polisen som jobbige och dåliga och tror att de är korrumperade. Därför behövs det här. Bättre att vi unga får höra och själva se hur det går till än att få en bild på sociala medier. Jag har aldrig haft kontakt med polisen innan. Det är sköna människor som jobbar som poliser i Botkyrka. Nu träffar jag de ibland och vi kan snacka lite.

PAR i Kungsbacka

Tyvärr har vi mycket narkotikabrott hos oss och får ofta frågan om vi kan komma till skolor oför att informera om narkotika, trimmade mopeder, sexuella ofredanden och olaga integritetsintrång, att man filmar varandra och sprider materialet av personer i utsatt läge. Tyvärr har vi ingen möjlighet att träffa alla klasser.

Vi bestämde oss för att jobba enligt PAR och åkte till Martin Lazar i Botkyrka för att bli lika proffsiga på konceptet som hans gäng. Då blev vi ännu mer taggade och drog vi i gång och träffade 700 ungdomar. Även om PAR-dagarna är väldigt intensiva tycker vi att det är värt varenda timme. Konceptet utvärderats och vi har fått fin kritik av både ungdomar och personal.

Det vi ser som framgångsfullt i konceptet är att det är samma poliser som genomför alla PAR-möten. Det blir ett bra "spel" mellan oss poliser och a vi blir igenkända när vi rör oss ute på skolorna, vilket är vårt mål.

Ambulansförare Ferhat Baysal

Jag blir glad av att kunna vara en förebild för unga och att få dela med mig av min kunskap för jag växte upp i Botkyrka. Jag märker själv när jag möter de här ungdomarna igen att de minns vad jag har berättat, till exempel att vi behöver hjälp med att öppna och hålla upp dörrar. Vi får en varmare kontakt.

Under mina pass trycker jag på att det är viktigt att ringa efter ambulans vid rätt tillfälle så att vi kan göra livräddande eller andra åtgärder på plats och när det är bättre att själv åka in akut. Det är viktigt att få unga att förstå vad vi faktiskt gör när vi kommer till en plats och att vi även har psykiskt sjuka patienter.

Vi förklarar hur sekretess fungerar, att vi håller tyst, och att det inte är någon ide att fråga varför vi är på plats. Det är bättre att hjälpa till. Vi går igenom vår prioritering. E vanlig fråga är varför det tar så lång tid innan ambulansen kommer så vi förklarar varför vi inväntar polisen vid skjutningar och hjärtstopp.

Kommunpolis Martin Lazar

Jag ser PAR som ett superviktigt verktyg som hjälper oss lokalpoliser att bygga relationer till lokala ungdomar och framtida vuxna. Vi möter elever på en villkorlös grund som underlättar relationsskapandet till varandra. Tiden tillsammans på ett PAR-möte ger oss möjligheten att förstå varandras syn på hur saker och ting ska hanteras. Eleverna får mer insyn i vad lokalpoliser sysslar med och vi får veta vad ungdomarna känner och tycker om polisens roll i samhället. Mötet med eleverna ger dem möjligheten att lära känna sina lokala poliser och vågar vara sig själva. Vi har märkt att tiden tillsammans hjälper oss att skapa en plattform för att öka tilliten till varandra och förhoppningsvis ändra inställning. Det underlättar deras livsval och hjälper ungdomar att förstå konsekvenserna av de val de gör idag att de beslut de fattar nu påverkar deras framtid.

Brandman David Johnn

Grundtanken är att bygga relationer och broar med ungdomar i vår kommun.

Vi måste jobba förebyggande och i vår handlingsplan ingår att samverka med kommuninvånare på andra sätt än vid utryckning och genom PAR-konceptet har vi något som verkligen fungerar och som inte bara är en pappersprodukt.

Vi upplever en oförståelse ibland. Vi förstår inte unga och de förstår inte oss. Under ett PAR-möte har vi utrymme att förklara hur vi arbetar. Det hinner vi aldrig i samband med en utryckning. Vi åker på många utryckningar med anlagda bränder. Därför är det viktigt att ungdomar förstår att när vi åker till en brinnande papperskorg eller eldad bil så kanske vi inte kan åka på ett hjärtstopp för att rädda liv.

Vi ställer frågor till unga som de inte funderat över tidigare, till exempel hur skulle du känna om det var ditt hem som brann och vi håller på och släcker en anlagd brand? Vi märker skillnad när vi möter ungdomar efteråt för de kommer och hälsar och vi får en helt annan kontakt.

Driftschef på Keolis Bellis Kerrouchi

Vi är en samhällsfunktion och det här gör vi för barnens skull - framtidens vuxna. Vi vill förebygga och bygga bra relationer och skapa förståelse mellan våra kommuninvånare och resenärer. Det gör vi för att spara samhällets kostnader eftersom förstörelse kostar massor med pengar. Vi medverkar därför i cirka 18-20 PAR-möten per termin då vi hämtar och skjutsar fram och tillbaka mellan skolan och brandsstationen.

Vi är med och bidrar och vi syns. Vi räknar inte i vinst i pengar utan i relationer. Vi är en samhällstjänst och genom PAR kan vi förebygga stenkastning och i slutändan spar vi pengar.

PAR i Kungälv/Ale

Vi har varit med och planerat och genomfört PAR i Kungälv. Det som varit bra är polisens, räddningstjänst och ambulans möjlighet att påtala de aktuella problem vi ser att vi har i Kungälv som involverar ungdomar. Jag upplever också att de PAR-möten vi hade nådde fram till de flesta ungdomarna och väckte ett intresse hos de att lära sig mer.

Många av ungdomarna får aldrig träffa polisen. Detta är ett ypperligt tillfälle för de att få ställa frågor samt att vi poliser får träffa ungdomar i området. Flera unga har vi träffat senare på de skolor i området och det blir bra då vi har PAR som ett gemensamt samtalsämne. Tyvärr har det varit så att de ungdomar som verkligen hade behövt gå på PAR-lektioner inte var med vid tillfället. De försöker vi fånga upp på andra sätt för att få till en så bra kontakt som det går. Vi tror på PAR-konceptet och kommer att fortsätta med det då det är ett bra sätt att arbeta brottsförebyggande och kontaktskapande.

UTMANINGAR och FRAMTID

Utmaningen är att skapa förståelse för ungdomar varför det är viktigt att ha insikt i blåljuspersonalens arbete. Det är svårt att nå fram till en 15-åring som har så mycket annat som rör sig i huvudet. Många är inte intresserade så det är en utmaning att skapa intresse – hur ska man vara och prata för att vara intressant? Sedan är det en utmaning att förklara och försvara projektet som är förebyggande arbete utan mätbara effekter i jämförelse med att rädda liv, släcka en brand eller göra ett ingripande.

PAR är ett levande koncept som består av olika organisationer. Engagemang av de olika organisationerna är en viktig stolpe för konceptets existens. De olika organisationerna är en utmaning i sig. Ambulans består av olika bolag som köps upp, ändrar form och ägande medan polisen är en statlig organisation och brandförsvaret är en kommunal verksamhet. Hur ska vi hantera detta inom polisorganisationen? Det finns utmaningar i de olika organisationerna vad gäller personal, ekonomi och lokaler. En framgångsfaktor är att organisationerna har rätt inställning och intresse för konceptet. Förutsättningen för att Skolverket ska införa PAR i läroplanen är att polisen inför PAR som ett nationellt koncept och arbetar med det över hela landet.

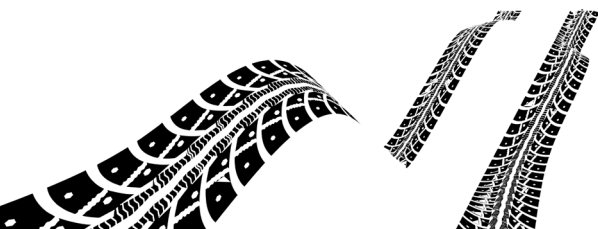
Att blåljuspersonal inte utsätts för våld på samma sätt efter ett PAR-möte behöver balanseras även i utförandet för att kunna ha ett historiskt perspektiv utan att stämpla eller skuldbelägga någon part.

En annan utmaning är grundskolornas mottagande av PAR-konceptet eftersom det kräver planering i god tid inför besöket och uppföljning efter PAR-dagen.

Framtida utvecklingsmöjligheter och mål är att konceptet bör finnas i alla kommuner över hela landet, för att få en bättre relation mellan blåljusorganisation och allmänheten. Ett annat framtidsmål är att Skolverket inför konceptet i läroplanen som då ger möjlighet till att alla ungdomar får träffa sina lokala poliser för att skapa en god relation.

Hur kan det överföras till andra regioner på bästa sätt – måste det drivas av eldsjälare? Eldsjälare behövs alltid men kan aldrig ges allt ansvar. Spridning sker lämpligast genom att ta del av metodbeskrivningen och genom att delta i ett PAR-möte. Därefter är det dags att ta konceptet lokallpolisområdet och anpassa det till sin kontext.

Det finns ett internationellt intresse för PAR. En internationell funktion i Europa har deltagit och sett konceptet på plats och är intresserad av PAR som ett verktyg för polisen i flera andra länder genom dess relationskapande möjligheter.

RESULTAT

” Vi behöver fler lokala förbilder som hjälper andra i området att tro på sig själva och ge dem kraft att nå sina mål i livet.

”

PAR är ett relationskapande koncept som inte går att mäta effekten av i siffror utan resultatet kan ses längre fram i framtiden när ungdomarna börjar kliva in i vuxenlivet. Genom enkätundersökningen kan vi dock se att flera ändrar sin inställning till blåljuspersonaren efter besöket när de får tid att lära känna sina lokala resurser och får tid att ställa sina frågor och reflektera över sina tankar. Det som framkommer är att många elever har en föreställning om vad blåljuspersonal sysslar med som inte grundar sig på det som sker i verkligheten och har en väldigt låg insyn i hur vi sköter våra arbetsuppgifter. Ett tydligt resultat är att förståelsen för vår roll i samhället ökar efter besöket då de får mer insyn i vad blåljuspersonal sysslar med och hur vi utföra våra arbetsuppgifter.

Vi ser även att fler unga kan tänka sig att söka till ett blåljusyrke i framtiden efter att de har träffat oss. Det är väldigt viktigt att vi arbetar med rekrytering med personer i vårt område som vi inte skulle få den här personliga kontakten med om vi inte träffat dem inom ramen för PAR. Vi behöver fler lokala förbilder som hjälper andra i området att tro på sig själva och ge dem kraft att nå sina mål i livet. Så här berättar några av de som arbetar med PAR i Botkyrka.

Keolis som är ett kommunalt bussbolag, har märkt att det blir mindre klotter och att skadegörelse i området minskat sedan PAR. Ungdomar visar respekt för både förare och personal. Så det har gett effekt. (Keolis)

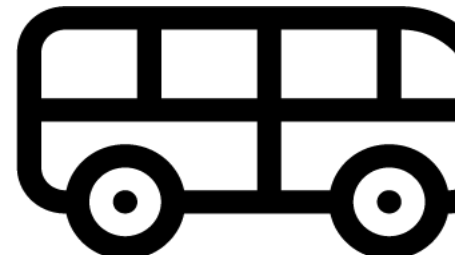
Våldet mot polisen inom mitt lokalpolisområde har minskat. Det är färre klagomål mot poliser. Fler poliser vill delta i vårt förebyggande arbete som handlar om ungdomar. (LPO chef i Botkyrka)

Vi har märkt att tiden tillsammans hjälper oss att skapa en plattform för att öka tilliten till varandra och förhoppningsvis ändra inställning. En inställning som underlättar deras val till förändringar och hjälper ungdomar att fatta viktiga beslut i framtiden. (Kommunpolis i Botkyrka)

Vi har märkt, att det ger resultat, det vill säga att unga har en annan inställning efter och även att fler kan tänka sig att jobba inom räddningstjänsten. Det är skillnad före och efter när vi möter ungdomar ute i området efteråt för de kommer och hälsar och vi får en helt annan kontakt. (Räddningstjänsten)

Vinsten med PAR är att unga får kunskap kring vårt jobb, varför vi finns och att de bara ska kontakta oss när vi verkligen behövs så att vi spar resurser till de som behöver hjälp. Idag är det ganska vanligt att vi åker ut och inte kan hjälpa till. Ungdomar är snabba på att förstå hur vi tänker när vi väl träffat de och fått kontakt. De förstår vår arbetssituation och varför vi är viktiga. (Ambulansförare)

”

PAR - POLISENS UPPLÄGG

Förbered de ämnen och case du vill använda vid det aktuella tillfället och utforma förmiddagen efter era lokala behov. Observera att detta är en hjälpsam mall att hämta inspiration ifrån. Det viktigaste är inte att hinna med alla ämnen, utan viktigast är att hinna möta ungdomarna för samtal och diskussioner samt att få inspiration till kommande möten.

Upplägget

09:00 Polis, räddningstjänst och ambulanspersonal möts på brandstationen.

09:20 Eleverna anländer med buss och blåljuspersonalen hälsar alla välkomna till brandstationen. (Eleverna delas upp i tre grupper som sedan får cirkulera så att alla möter de tre olika stationerna). Polisen håller sin lektion i gymnastiksalen för att kunna genomföra rollspel där eleverna deltar fysiskt, räddningstjänst och ambulans har olika konferensrum. En polis följer eleverna till rätt station efter varje pass.

09:30-10:15 Pass 1

10:20-11:05 Pass 2 (Eleverna får äta medhavd frukt).

11:15-12:00 Pass 3

12:10 Återsamling och avfärd med buss till skolan för lunch.

Polisens pass (45 min per grupp)

1. Presentation av polisen på plats **(10 min)**
2. Information om att bli straffmyndig **(5 min)**
3. Rollspel och diskussion med gröna-gula-röda kort **(20 min)**
4. Återkoppling till utskickad enkät, bilden av polisen **(10 min)**
5. Frågestund och avslut **(5 min)**

1. Personlig presentation (10 min)

Lyft fram din personlighet, var personlig och visa glädje och engagemang när du berättar om dig själv. Ett tips kan vara att du och din poliskollega presenterar varandra.

- Vem är du bakom uniformen?
- Varför blev du polis?
- Hur är det att vara polis i ditt område?
- Vad gör du på fritiden?

2. Information om att bli straffmyndig (5 min)

Anledningen till att elever i årkurs 8 är på plats är för att de närmar sig 15 år och därmed gränsen för att bli straffmyndiga. Förklara vad det innebär att bli straffmyndig och vad det kan ge för följder i framtiden om en ungdom på 15 begår brottsliga handlingar:

- Försenad möjlighet till att ta körkort
- Svårare att skaffa jobb då en arbetsgivare begär ut utdrag ur belastningsregistret
- Begränsad inresa till vissa länder

3. Case och diskussion med gröna, gula och röda kort och rollspel (20 min)

Det här är huvuddelen av polisens lektion. Använd så många case som ni hinner. Tänk kvalitet framför kvantitet och försök att få igång en givande diskussion. Ibland hinner ni bara ett case och ibland fem. Vilket eller vilka case du/ni använder beror självklart på vilket behov och problematik som är aktuella på

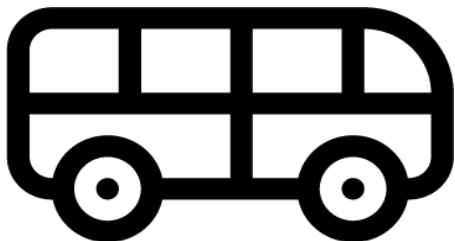
SL

Trafiken
utförs av
Keolis

Link

Nödöppnare för dörrar
Emergency door opener

den här skolan/området vid det aktuella tillfället. Välj därför de ämnen som känns bra i magen – eller låt eleverna välja själva. Om du har en idé på ett ytterligare case sprid det i din region.

Var öppen för diskussioner av hög kvalitet som troligen är det mest lärande i sammanhanget eftersom PAR handlar om att ge ungdomar en mer nyanserad bild av polisen än den de dagligen möter i sociala medier.

4. Frågor (5 min)

Se till att det finns tid över till elevernas frågor. Det är okej att dra över tiden ett par minuter. Finns det mot förmodan inget att prata om är uniformen alltid ett tacksamt samtalsämne.

Case – dialog då elever svarar med kort

1. Sociala medier/ fotografering

a) Får man fotografera vem som helst?

Story Aida och Philip är på väg hem på skolan. När de sitter på bussen kommer det plötsligt ombord en kille som de känner igen från årskursen över deras. Killen tar en selfie och sedan vänder han på sig och tar en bild på Aida och Philip också.

Fråga Får man göra så?
Lappar och diskussion.

Svar Bussen är offentlig plats. Där får man fotografera. Om han hade kommit in i ett omklädningsrum får man inte fotografera – då ska det polisanmälas!

b) Nakenbilder

Story Michael och Leyla blev tillsammans i årskurs 8. En kväll skickar Leyla nakenbilder på sig själv till Michael. I årskurs 9 tar det slut mellan Michael och Leyla men Michael behåller ändå bilderna han fått på Leyla.

Fråga Är det ok?
Lappar och diskussion.

Svar Nej! Det är inte ok att ha nakenbilder på sin telefon föreställande en person som är, eller kanske bara ser ut, att vara under 18 år. Detta klassas som barnpornografi. Om man dessutom skickar bilden vidare till någon kan man bli dömd för spridning av barnpornografi.

2. Min kropp och din kropp

a) Sexuellt ofredande (tafsa/ta någon på rumpen)

Story Sheila ska på fest med sina kompisar. Vid busshållplatsen är det mycket folk, bland annat ett gäng med killar i 30-årsåldern. När Sheila stiger ombord på bussen känner hon hur en av killarna greppar tag i hennes rumpa, han skrattar och säger sen att han bara skojade.

Fråga Får man ta någon på rumpen? Är det ok att göra så?
Lappar och diskussion.

Svar Att ta på någons kropp mot dennes vilja är ett brott och det kallas för sexuellt ofredande. Sheila kan polisanmäla killen.

b) Våldtäkt

Story Lina är ute på krogen och träffar en kille som heter Chris. Chris är ett år äldre och ursnygg. Lina bjuder Chris på

både shots och drinkar och när stället stänger följer Chris med Lina hem. När de ligger i Linas säng är Lina så full att hon däckar. Chris har sex med Lina. De har ju hånglat hela vägen hem och det var hon som insisterade på att dricka så mycket. Lina säger varken ja eller nej till sexet och dagen efter minns hon ingenting.

Fråga Är det ok?

Lappar och diskussion.

Svar Nej. Det är ett brott att ha sex med Lina i detta tillstånd även om hon inte har sagt nej. Om en person befinner sig i en särskilt utsatt situation är det våldtäkt om man har sex. Att någon sover eller är full är exempel på när det inte är ok att ha sex.

3. Vad har du i skåpet?

Story Din kompis brorsa kommer till skolan. Du känner honom inte så väl men han ber om att få lämna sin väska i ditt skåp under dagen.

Fråga Låter du honom göra det?

Lappar och diskussion.

Svar Polisen kommer till skolan samma dag. När de går förbi ditt skåp känner de doft av cannabis. Rektor och vaktmästare kopplas in och du blir misstänkt för brott. Lärdom?

Rollspel då eleverna medverkar (ej gröna, gula och röda kort)

1. Vi inleder med en fråga och startar diskussionen med eleverna.
2. Eleverna svarar och då stoppar vi för rollspelet.
3. Rollspel då några av eleverna deltar.

1. Våldsanvändning av polisen

Fråga Använder polisen för mycket våld när vi arbetar?

Diskussion.

Reflektion Oftast blir det diskussioner i gruppen där eleverna är inte överens om svaret. En del tycker att polisen är våldsamma medan andra inte. Många har hört eller sett klipp där polisen använder våld vid olika ingripandet. Majoriteten har aldrig varit med själva i situationer där polisen har använt våld.

Här stoppar vi diskussionen och går över till rollspel.

Rollspel Vi agerar genom att spela upp scener där eleverna får vara med. Vi visar hur polisen hanterar inhämtning på skolan av en elev som är misstänkt för misshandel. Vi visar två olika scener.

1. Eleven samarbetar och allt går lugnt till.
2. Eleven vägrar att följa med och det finns risk för våldsanvändning från polisen för att få kontroll över situationen.

Diskussion.

Fråga Vad är orsaken till våldet som polisen använder i situationen och vem bär ansvaret för våldet vid de olika ingripandena?

Diskussion. Vi förklarar för eleverna att var och en har ett ansvar vid ingripandet.

Reflektion Nästan samtliga tycker att personen som vägrar samarbeta är ansvarig för våldet eller har initierat våldet.

Fråga Hur tror eleverna de två situationerna upplevs när någon filmar vårt arbete och sedan lägger upp det på socialmedier.

Diskussion. Vi diskuterar hur filmer kan misstolkas av tittare som inte har hela bilden om en situation.

Förslag på andra case

Moped – får man köra trimmat?
Knivar – är det ett brott?
Vittnen – vågar du vittna? Vem ska man ringa?
Fyrverkerier – vad får man göra?
Polisen – stenkastning i centrum
Snatteri / stöld
Klotter
Misshandel

19

Reflektion Vi brukar få väldigt bra samtal med eleverna som får större förståelse för polisens användning av våld i olika situationer.

2. Hantera våldsamt person med föremål

Polisens befogenheter

Story Polisen får ett larm. Det går omkring en man med kniv vid parken i Alby. När polisen kommer dit står mannen med händerna i fickan. Han svarar inte när polisen säger att han ska visa händerna. Istället börjar mannen springa mot poliserna.

Fråga Får poliserna skjuta?
Diskussion.

Svar Polisen får skjuta personer i nödvärn.

Fråga Vad händer om det hade varit en soft airgun?
Diskussion.

Svar Polisen vill inte använda våld men har befogenhet att göra det när nöden kräver och inga andra medel räcker till

Rollspel Eleverna får hantera och vara med och agera i ett case när vi får ett jobb med utgångspunkt från en aggressiv person med ett okänt föremål i ett lokalt centrum. Personen är hotfull och utåtagerande. Eleverna får ge oss förslag på hur polisen ska hantera situationen.

Fråga Hur ska patrullen få kontroll över personen? *Diskussion.*
Eleverna får ge oss förslag på vilken typ av våld patrullen ska använda.

Fråga Ska polisen använda batong eller ska vi använda pepparspray eller i värsta fall ska patrullen använda skjutvapen?
Diskussion. Vi förklarar att patrullen oftast har väldigt kort om

tid för att fatta beslut i dessa situationer. Det är svårt att kommunicera med en person som lider av psykisk ohälsa eller som är påverkad av droger. Det finns därför risk att patrullen kommer att skjuta personen. Vi låter en elev komma upp och testa.

Fråga Är det troligt att mannen har kniv? Om han har det, vad kommer han hinna göra med den då? Är man beredd att ta den risken?

Diskussion. Varje fall måste diskuteras och utredas och det är svårt att från caset säga vad som är rätt eller fel.

Fråga Var på var på kroppen ska patrullen sikta?
Diskussion.

Reflektion Vi får många förslag och vi förklarar fördelar och nackdelar med varje beslut.

Fråga Vad är nödvärn?

Vi förklarar att poliser använder lämpligt våld för att få kontroll över situationer och när man har kontroll då finns det inget behov att fortsätta med våldsanvändning. Vi berättar vad lagstiftningen säger om nödvärn och berättar hur vi poliser är utbildade att använda de medel vi har rund bältet.

Fråga Vad är källkritik?

Vi förklarar att man alltid ska vara källkritisk till det vi läser eller kommer i kontakt med på sociala medier.

Reflektion Genom diskussionerna blir det tydligt att eleverna många gånger skulle använda mer våld än polisen i liknade situationer. Eleverna får därigenom insikt i svårigheter som polisen möter dagligen. Vi ser snabbt effekten hos eleverna då de får inblick i polisens roll och polisarbete.

MÅL
Skapa förståelser hos unga innan de blir straffmyndiga, vid 15 år, kring uppdraget i samhället för polisen, ambulanspersonal och räddningstjänst.

PAR
POLIS AMBULANS RÄDDNINGSTJÄNST

Polisen

FALCK

BOTKYRKABYGGEN

KEOLIS

PAR